

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

НАРОДНА СКУПШТИНА

Посланичка група Српска странка Заветници

25. октобар 2022. године

Београд

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА
БЕОГРАД

ПРИМЉЕНО: 25.10.2022

Орг. јед.	Број	Прилог	Вредност
01	011-2206	22	

ПРЕДСЕДНИКУ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

На основу члана 107. став 1. Устава Републике Србије, члана 40. став 1. тачка 1) Закона о Народној скупштини и члана 150. став 1. Пословника Народне скупштине подносимо **Предлог Закона о изменама и допунама Кривичног законика Србије** ("Сл. гласник РС", бр. 85/2005, 88/2005 - испр., 107/2005 - испр., 72/2009, 111/2009, 121/2012, 104/2013, 108/2014, 94/2016 и 35/2019),

са предлогом да се узме у претрес.

За представника предлагача одређен је народни посланик:

ДРАГАН НИКОЛИЋ

ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА КРИВИЧНОГ ЗАКОНИКА

Члан 1.

У Кривичном законнику ("Сл. гласник РС", бр. 85/2005, 88/2005 - испр., 107/2005 - испр., 72/2009, 111/2009, 121/2012, 104/2013, 108/2014, 94/2016 и 35/2019) члан 79. став 1. мења се и гласи:

Врсте мера безбедности

Члан 79

(1) Учиниоцу кривичног дела могу се изрећи ове мере безбедности:

- 1) обавезно психијатријско лечење и чување у здравственој установи;
- 2) обавезно психијатријско лечење на слободи;
- 3) обавезно лечење наркомана;
- 4) обавезно лечење алкохоличара;
- 5) обавезна хемијска кастрација;
- 6) забрана вршења позива, делатности и дужности;
- 7) забрана управљања моторним возилом;
- 8) одузимање предмета;
- 9) протеривање странца из земље;
- 10) јавно објављивање пресуде;
- 11) забрана приближавања и комуникације са оштећеним;
- 12) забрана присуствовања одређеним спортским приредбама.

Члан 2.

У члану 80. након става 4. додаје се став 4а. који гласи:

4а) Обавезна хемијска кастрација изриче се у случају вишеструких учиниоца кривичних дела против полне слободе предвиђених члановима 178, 179, 180 и 181 овог законика.

Члан 3.

Овај Закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

1.) Уставни основ за доношење закона

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у члану 34., члану 99. и члану 107. Устава Републике Србије.

2.) Разлози за доношење закона

Након низа догађаја који су потресли јавност Србије, а везаних за вишеструке извршиоце кривичних дела против полне слободе предвиђених члановима 178, 179, 180 и 181 Кривичног законика Републике Србије мишљења смо да се према повратницима мора применити мера безбедности обавезне хемијске кастрације. Подвлачимо обавезне, јер би безбедносна мера факултативне (добровољне) хемијске кастрације уз пристанак осуђеног била бесмислена и непримењива.

Држава мора хитно да реагује и да усвоји предложене измене Кривичног законика како би се на тај начин упутила јасна порука евентуалним починиоцима кривичних дела против полне слободе шта могу да очекују у случају понављања ових кривичних дела, што ће имати општи превентивни карактер.

Имајући у виду горе наведено позивамо Народну скупштину да подржи предметни предлог измена и допуна Кривичног законика јер се он не тиче политике нити странака већ заштите осетљиве групе наших суграђана.

3.) Објашњење основних правних института и појединачних решења

Овим предлогом измена и допуна Кривичног законика уводи се институт обавезне хемијске кастрације као врста мере безбедности која се изриче у случају вишеструких учиниоца кривичних дела против полне слободе из чланова 178, 179, 180 и 181 Кривичног законика.

Хемијска кастрација, или антилибинални третман, како гласи правилна научна дефиниција ове терапије, процес је који укључује коришћење лекова који потискују сексуални нагон код људи. Према одређеним истраживањима, приметан је значајан пад поновљених дела силовања и педофилије код особа које су биле подвргнуте том третману.

Досад је у великом броју држава Европе, у Енглеској, Француској, Швајцарској, Норвешкој, Данској, Пољској, Украјини, Немачкој уведена хемијска кастрација. Хемијска кастрација уведена је и у појединим земљама у нашем окружењу, међу којима је Северна Македонија.

У овој земљи суд без претходне сагласности починиоца изриче меру обавезне хемијске кастрације уколико је у питању повратник у вршењу истог кривичног дела против полне слободе. Предлажемо да се овакав модел примени и у Републици Србији што ће се постићи кроз предложене измене и допуне Кривичног законика.

4.) Процена финансијских средстава потребних за спровођење овог закона
За спровођење овог закона обезбедиће се средства из буџета Републике Србије.

5.) Преглед одредаба које се допуњују

Врсте мера безбедности

Члан 79

~~1. Учиниоцу кривичног дела могу се изрећи ове мере безбедности:~~

- ~~1) обавезно психијатријско лечење и чување у здравственој установи;~~
- ~~2) обавезно психијатријско лечење на слободи;~~
- ~~3) обавезно лечење наркомана;~~
- ~~4) обавезно лечење алкохоличара;~~
- ~~5) ОБАВЕЗНА ХЕМИЈСКА КАСТРАЦИЈА;~~
- ~~6) забрана вршења позива, делатности и дужности;~~
- ~~7) забрана управљања моторним возилом;~~
- ~~8) одузимање предмета;~~
- ~~9) протеривање странца из земље;~~
- ~~10) јавно објављивање пресуде;~~
- ~~11) забрана приближавања и комуникације са оштећеним;~~
- ~~12) забрана присуствовања одређеним спортеким приредбама.~~

Изрицање мера безбедности

Члан 80

~~(1) Суд може учиниоцу кривичног дела изрећи једну или више мера безбедности кад постоје услови за њихово изрицање предвиђени овим закоником.~~

~~(2) Обавезно психијатријско лечење и чување у здравственој установи и обавезно психијатријско лечење на слободи неурачунљивом учиниоцу изричу се самостално. Уз ове мере могу се изрећи забрана вршења позива, делатности и дужности, забрана управљања моторним возилом и одузимање предмета.~~

~~(3) Мере из става 2. овог члана могу се изрећи учиниоцу кривичног дела чија је урачуњљивост битно смањена, ако му је изречена казна или условна осуда.~~

~~(4) Обавезно лечење наркомана, обавезно лечење алкохоличара, забрана вршења позива, делатности и дужности, забрана управљања моторним возилом, одузимање предмета и јавно објављивање пресуде могу се изрећи ако је учиниоцу изречена казна, условна осуда, судека опомена или је учинилац ослобођен од казне.~~

4а) ОБАВЕЗНА ХЕМИЈСКА КАСТРАЦИЈА ИЗРИЧЕ СЕ У СЛУЧАЈУ ВИШЕСТРУКИХ УЧИНИОЦА КРИВИЧНИХ ДЕЛА ПРОТИВ ПОЛНЕ СЛОБОДЕ ПРЕДВИЂЕНИХ ЧЛАНОВИМА 178, 179, 180 И 181 ОВОГ ЗАКОНИКА.

~~(5) Протеривање странца из земље и забрана присуствовања одређеним спортеким приредбама може се изрећи ако је учиниоцу изречена казна или условна осуда.~~

~~(6) Мера забране приближавања и комуникације са оштећеним може се изрећи ако је учиниоцу изречена новчана казна, рад у јавном интересу, одузимање возачке дозволе, условна осуда и судека опомена.~~

~~(7) За кривична дела у стицају мера безбедности ће се изрећи ако је утврђена за једно од кривичних дела у стицају.~~

Изјава о усклађености прописа са прописима Европске уније

1. Орган државне управе, односно други овлашћени предлагач прописа

Народни посланици: Милица Ђурђевић Стаменковски, Никола Драгићевић, Драган Николић, Зоран Зечевић, Сања Марић, Драгана Миљанић, Бојана Букумировић, Страхиња Ерац

2. Назив прописа

Предлог Закона о изменама и допунама Кривичног законика

Proposal for the Law on Amendments to the Criminal Code

3. Усклађеност прописа с одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Споразум), односно с одредбама Прелазног споразума о трговини и трговинским питањима између Европске заједнице, са једне стране, и Републике Србије, са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Прелазни споразум):

а) Одредба Споразума и Прелазног споразума која се односе на нормативну садржину прописа,

б) Прелазни рок за усклађивање законодавства према одредбама Споразума и Прелазног споразума,

в) Оцена испуњености обавезе које произилазе из наведене одредбе Споразума и Прелазног споразума,

г) Разлози за делимично испуњавање, односно неиспуњавање обавеза које произилазе из наведене одредбе Споразума и Прелазног споразума,

д) Веза са Националним програмом за усвајање правних тековина Европске уније.

4. Усклађеност прописа са прописима Европске уније:

а) Навођење одредби примарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима,

б) Навођење секундарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима,

в) Навођење осталих извора права Европске уније и усклађеност са њима,

г) Разлози за делимичну усклађеност, односно неусклађеност,

д) Рок у којем је предвиђено постизање потпуне усклађености прописа са прописима Европске уније.

5. Уколико не постоје одговарајуће надлежности Европске уније у материји коју регулише пропис, и/или не постоје одговарајући секундарни извори права Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност, потребно је образложити ту чињеницу. У овом случају, није потребно попуњавати Табелу усклађености прописа. Табелу усклађености није потребно попуњавати и уколико се домаћим прописом не врши пренос одредби секундарног извора права Европске уније већ се искључиво врши примена или спровођење неког захтева који произилази из одредбе секундарног извора права (нпр. Предлогом одлуке о изради стратешке процене утицаја биће спроведена обавеза из члана 4. Директиве 2001/42/ЕЗ, али се не врши и пренос те одредбе директиве).

6. Да ли су претходно наведени извори права Европске уније преведени на српски језик?

Не

7. Да ли је пропис преведен на неки службени језик Европске уније?

Не

8. Учесиће консултаната у изради прописа и њихово мишљење о усклађености.

Не

Потпис руководиоца органа, органа државне управе, односно другог овлашћеног предлагача прописа, датум и печат.

Београд, 25. октобар 2022. године

Народни посланици:

Милица Ђурђевић Стаменковски

M. Djurdjevic Stamenkovski

Никола Драгићевић

N. Dragicevic

Драган Николић

D. Nikolic

Драгана Миљанић

Dragana Miljanic

Зоран Зечевић

Zoran Zecovic

Сања Марић

S. Maric

Бојана Букумировић

Bojana Bukumirovic

Страхиња Ерац

S. Erac